

نام و نام خانوادگی: مقطع و رشته: هشتم نام پدر: شماره داوطلب: تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۱ تهران دبیرستان غیردولتی دفترانه سرای دانش وامد انقلاب آزمون میان ترم دوم سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷	نام درس: ادبیات نام دبیر: جاتن تاریخ امتحان: ۲۸ / ۰۱ / ۱۳۹۸ ساعت امتحان: ۱۵ : ۰۷ صبح / عصر مدت امتحان : ۷۰ دقیقه
--	---	--

ردیف	سؤالات	نمره
۱	معنای درست گروه واژه های زیر را گزینش کنید. الف) بسیج- ارادت- محاربه- خامه ب) فضیلت- آز- مخوف- عرصه (۱) آمادگی- میل- با یکدیگر جنگیدن- کلک (۲) مقاومت- اعتقاد و ایمان به کسی- جنگیدن- قلم (۱) ارزش اخلاقی- طمع- ترسناک- میدان (۲) برتری- حرص- هراس انگیز- قلمرو	۰,۵
۲	مفهوم کنایی موجود در مصراع دوم عبارت « چون تیر زند چشمت، سیاره هدف گردد/ چون تیغ کشد مهتر، گردون سپر اندازد » را توضیح دهید.	۰,۵
۳	در بیت « آن روشن و تیره عارض(چهره) و زلفش/ چون روی پری و رای اهریمن »: الف) معنای واژه «اهریمن» چیست؟ ب) یک صنعت ادبی نام ببرید (جز تشبیه و تضاد و تناسب) و ارکان آن را تعیین کنید.	۰,۲۵ ۰,۲۵
۴	واژه ای مثال بزنید که طی فرایندی، نوشتار و گفتار ش متفاوت است؟ نام این فرایند چیست؟	۰,۲۵ ۰,۲۵
۵	آرامگاه سلمان هراتی کجاست؟	۰,۲۵
۶	در عبارت « آه و افسوس از آن روز که در دشت بلا / بود آن خسرو بی لشکر و یاور تشنه » الف) معنای واژه «خسرو» چیست؟ ب) منظور از قسمت مشخص شده را بنویسید.	۰,۲۵ ۰,۲۵
۷	بر اساس نوع واژه های مشخص شده یک گروه اسمی معنادار مثال بزنید. صفت + اسم + — + صفت بیانی ساده + — + صفت بیانی فاعلی!	۱
۸	با توجه به آرایه های خوانده شده، مشخص کنید که هر یک از عبارات زیر کدام آرایه را دارد؟ واژه هایی که در ساخت آرایه ی ادبی مورد نظر نقش دارند را نیز مشخص کنید . (هر عبارت یک آرایه / آرایه ها غیر تکراری باشند) الف) چون به دریا می توانی راه یافت/ سوی یک شبنم چرا باید شتافت؟ ب) ز چنگ هجر تو گیرند چنگ ها زاری پ) طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق/ که در این دامگه حادثه چون افتادم ت) بیا که بلبل مطبوع خاطر حافظ/ به بوی گلبن وصل تو می سراید باز	۱
۹	مفرد واژه های جمع را بنویسید. عطشان- عوامل- اخلاص- اقوام- شاهنشاهی- اصلاح	۰,۵
۱۰	تخلص قائم مقام فراهانی چیست؟	۰,۲۵ ۰,۲۵

۰,۲۵	یک اثر از او نام ببرید . بنویسید که این اثر را به شیوه کدام کتاب نوشته است؟	
۰,۲۵ ۰,۲۵	مخاطب بیت « ستاره ای بدرخشید و ماه مجلس شد/ دل رمیده ما را انیس و مونس شد» کیست؟ نوع « را» چیست؟	۱۱
۰,۵	مفهوم کلی بیت « نام نیکو گر بماند ز آدمی / به کزو ماند سرای زرنگار» با کدام بیت یا ابیات ارتباط <u>ندارد</u> ؟ الف) تو را نام باید که ماند دراز / نمانی همی کار چندین مساز ب) نیکنام از صحبت نیکان شوی/ همچو از پیغمبر تازی، بلال پ) نام نیک رفتگان ضایع مکن/ تا بماند نام نیکت پایدار ت) در دهر نام نیک بنه نی سرای نیک/ آری ز نام نیک نکوتر نشانه چیست؟	۱۲
۱	یک مترادف برای واژه های زیر بنویسید. الف) آبادانی خواستن پ) زایا ب) حرارت ت) حیل	۱۳
۰,۵	مفهوم کنایی عبارت مشخص شده را بنویسید. همانا که در فارس انشای من/ چو مُشک است <u>بی قیمت</u> اندر خُتن(ختن: نام دشتی در چین)	۱۴
۰,۵	کدام عبارت اشتباه املایی دارد؟ آن عبارت را به درستی باز نویسی کنید. الف) کمال الدین تصویر مرغی را کشید که رو به سقف غار اُج گرفته بود. ب) مردم انقلابی ایران به پیشوایی بنیان گذار فرزانه انقلاب اسلامی، هدف اصلی قیام خود را به جهانیان اعلام کردند. *بازنویسی:	۱۵
۱,۵	در عبارت « بزرگان خردمند زندگی را در همین لحظه ها می گذرانند و به دو روزه دنیای ناپایدار دل نمی بندند.» الف) چند گروه اسمی دیده می شود؟ ب) گروه ها را با تفکیک نقش دستوری بنویسید. اینجا بنویسید ◀	۱۶
۰,۲۵	در کدام عبارت نوع « چه» وابسته ی پیشین نیست؟ الف) چه گویم که در دریای مدح تو/ همی غرقه شود کشتی کلام ب) چه شبها من و آسمان تا دم صبح/ سرودیم نم نم ، تو را دوست دارم	۱۷
۰,۵	تفاوت معنایی دو واژه هم آوای زیر را بنویسید. غزا: قضا:	۱۸
۰,۷۵	با کمک واژ های « صبا و سبا»، ابیات زیر را کامل کنید. الف) ای ----- ای پیک دور افتادگان/ اشک های ما بر خاک پاک او رسان ب) ----- به خوش خبری هدهد سلیمان است/ که مژده طرب از گلشن ----- آورد	۱۹
۱ ۱	عبارت شعری زیر را کامل کنید. الف) و تو آن ----- / و ----- ، تو ----- و پسران تو ----- . ب) چقدر به اقیانوس ----- / ----- / ای پهلوان ----- ! ----- ----- / آن اتفاق یادت هست؟	۲۰
	نوع جناس موجود در هر عبارت را بنویسید.	۲۱

۰,۵	الف) چو دید آن درفشان درخش مرا / به گوش آمدش بانگ رخس مرا	
۰,۵	ب) مَلِک را همین مُلک پیرایه بس/ که راضی نگردد به آزار کس	
۰,۵	موضوعات کتاب «رسالهٔ قشیریه» چیست؟	۲۲
۰,۲۵ ۰,۲۵	مولوی در بیت «باد خشم و باد شهوت، باد آز/ برد او را که نبود اهل نماز» الف) به چه نکته ای تأکید دارد؟ ب) چند تشبیه در این بیت وجود دارد؟	۲۳
۱,۲۵	وابسته های پیشین و نوع آن ها را در عبارت زیر مشخص کنید و بنویسید. (غیر تکراری) چند ساعت بعد، اولین بستهٔ نقاشی ها گوشه و کنار سنگرها آویخته شد. آن روز تا غروب بچه ها در مقابل آن نامه های رنگارنگ می ایستادند و به آن ها خیره می شدند. بچه ها چهار نقاشی را که دانش آموزان کلاس پنجم یک مدرسه کشیده بودند، به یکدیگر نشان می دادند. این نقاشی بهترین هدیه برای رزمندگان بود. اینجا بنویسید. ◀	۲۴
۰,۲۵	کتابی نام ببرید از یک شاعر که با ترانه های محلی چوپانان آشنایی داشته است.	۲۵
۰,۲۵	در قدیم به بازار پوستین فروشان چه می گفتند؟	۲۶
۰,۲۵	عبارت «در عقیدتش خلل بود» یعنی چه؟	۲۷
۰,۲۵ ۰,۲۵	نام روزنامه ی سید جمال اسد آبادی، چه بود؟ در کدام کشور منتشر می شد؟	۲۸
۰,۵	پاسخ حضرت علی (ع) در جنگ با عمرو بن عبدود که «گفت: بر من تیغ تیز افراستی / از چه افگندی مرا بگذاشتی؟» چه بود؟	۲۹
۰,۲۵ ۰,۲۵	موضوع کتاب روح الارواح چیست؟ این کتاب مربوط به کدام قرن است؟	۳۰
۰,۵	در عبارت زیر به ترتیب چند ترکیب اضافی و وصفی وجود دارد؟ گشاده دستی را از درختان میوه دار بیاموز که در هر بهار، شکوفه های خود را به خستگان راه های دراز ارزانی می دارند و از میان خاک تشنه، سبز می شوند. تعداد ترکیب های وصفی: تعداد ترکیب های اضافی:	۳۱
۲۰	نمره کل	

پاسخ نامه سوالات		جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه تهران دبیرستان غیردولتی پسرانه / دخترانه	نام درس: ادبیات فارسی نام دبیر: خانم جاتن تاریخ امتحان: ۹۸/۱/۲۸ ساعت امتحان: ۷ صبح / عصر مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
۳۰	راهنمای تصحیح	۳۱	
۰.۵	الف) ۱/ ب) ۲	۱	
۰.۵	سپر انداختن: تسلیم شدن	۲	
۰.۵	الف) شیطان/ ب) لف و نشر(واژه های لف و نشر را مشخص کنند).	۳	
۰.۵	پنبه، سنبل.../ فرایند واجی ابدال	۴	
۰.۲۵	تنکابن	۵	
۰.۵	الف) پادشاه/ ب) کربلا	۶	
۱	چه دختر باهوش خندانی! (و مثال های معنادار)	۷	
۱	الف) تضاد: دریا- شبی/ ب) جناس تام: چنگ(دست)- چنگ ها(آلت موسیقی)/ پ) تشبیه(طایر گلشن قدسم/ دامگه حادثه)/ ت) مراعات(بلبل- گلبن	۸	
۰.۵	عامل/ قوم	۹	
۰.۷۵	ثنایی/ منشآت/ گلستان	۱۰	
۰.۵	پیامبر اکرم(ص)/ فک اضافه	۱۱	
۰.۵	الف و ب	۱۲	
۱	الف) استعمار/ ب) آفریننده/ پ) تف/ ت) مکر	۱۳	
۰.۵	ارزشمند و گرانبها	۱۴	
۰.۵	الف) کمال الدین تصویر مرغی را کشید که رو به سقف غار اوج گرفته بود	۱۵	
۱.۵	الف) ۵/ ب) بزرگان خردمند(نهاد)/ زندگی(مفعول)/ همین لحظه ها (متمم)/ دو روزه دنیای ناپایدار(متمم)/ دل (مفعول)	۱۶	
۰.۲۵	الف	۱۷	
۰.۵	غزا: جنگ/ قضا: تقدیر	۱۸	
۰.۷۵	الف) صبا/ ب) صبا- سبا	۱۹	
۲	الف) درخت گردوی کهنسالی / و پیش از آن که من خوف تبر را نگرانم/ تو ایستاده ای / و پسران تو مردان نیایش و شمشیرند (ب) می مانی/	۲۰	
۱	الف) درخش/ رخس: جناس افزایشی- ب) بس/ کس: جناس اختلافی	۲۱	
۰.۵	شرح حال عرفا و تشریح اصطلاحات عرفان و تصوف	۲۲	
۰.۵	الف) نماز خواندن و عواقب نخواندن آن/ ب) ۳	۲۳	
۱.۲۵	چند: صفت مبهم/اولین : صفت شمارشی ترتیبی/آن : اشاره/ چهار: صفت شمارشی اصلی/ بهترین : صفت عالی	۲۴	
۰.۲۵	از این ستاره به آن ستاره/ دری به خانه خورشید/ از آسمان سبز	۲۵	
۰.۲۵	خزفروشان	۲۶	
۰.۲۵	ایمانش سست بود	۲۷	
۰.۵	عروه الوثقی/ فرانسه	۲۸	
۰.۵	گفت من تیغ از پی حق می زنم/ بنده ی حقم نه مامور تنم	۲۹	
۰.۵	اسما خداوند/ قرن ۶	۳۰	
۰.۵	وصفی: ۴/ اضافی: ۲	۳۱	